

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágotthai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelík Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

28-ik szám.

Brassó, Kedd, márczius 5-én.

V. évfolyam. 1889.

Egyenétlen harcz.

Még egyszer vissza kell térnünk a napirenden lévő, minden oldalról már számtalanszor megvitatott tárgyhöz: a véderő-vitához.

Még mindig a 24. s 25. §-ok fölött foly a vita, mely Gajáry ismert határozati javaslata után tárgytalan volna ugyan már, de azért még sem lett azzá, mert az ellenzék elfelejtette már a komoly gondolkozást és a magyar képviselőházat valóságos utczaí és koresmai jelenetek színhelyévé tette.

Az új véderő-törvényjavaslat 25. §-a azonos az 1868-iki véderő-törvényvel. Ott sincs szó a hadsereg és tiszti vizsga nyelvéről, — itt sincs.

Akkor a királynak tartatott fenn a hadsereg nyelve fölötti intézkedés, ma tehát ez a kérdés a törvényben nem is érintetett, mert különben beavatkozás lehetne ez a felségjogokba.

És az ellenzék mégis oly vehemenciával ront neki e javaslatnak, mintha itt a magyar állam és nemzet elvesztéséről lenne szó. Pedig dehogy van! Egy hajszálnyi jogfeladásról sincs. Sőt ellenkezőleg. Mióta a kormány a korona beleegyezésével elfogadta Gajáry határozati javaslatát a tiszti vizsgának magyar nyelven való letehetésére, — azóta nemcsak hogy jogfeladásról nem lehet beszélni, sőt ellenkezőleg, egyenesen jogszerzés ez. A mi eddig nem volt megengedve, azt ezentúl megnyertük. S majd ha az a garancia, melynek mi e határozati javaslatot és a honvédelmi miniszternek a korona tudtával és beleegyezésével tett nyilatkozatát elfogadjuk, nem lesz betartva, úgy, a mint azt a magyar állam érdekei megkívánják, — akkor lesz oka felszólalni az ellenzéknek; akkor az ország joggal fogja megkövetelhetni képviselőitől — bármely párthoz tartozzanak is azok — hogy védjék meg a nemzet jogait. Az esetben meg lesz támadva a jog, ma nincs.

Nem akarjuk magát a vitát ismertetni, sem az annak rendjén felhozott érveket ismertetni. Maga a kérdés eléggé meg van bolygatva minden oldalról.

A mi azonban arra indít, hogy mégis fog-

lalkozzunk a tárggyal, az ellenzék magatartása, melyet látva, gondolkodóba kell esnie minden igaz hazafinak a fölött: mi ezéja van ennek? Hova akar ez vezetni?

Azok a jelenetek, melyek több egy hónapja már a legnagyobb botrányok színterévé teszik a magyar képviselőházat, lerontják egyrészt a külföld előtt törvényhozásunk tekintélyét, másrészt itthon undort kell hogy gerjeszenek minden komoly emberben.

Azt értjük, hogy az ellenzék meg akarja buktatni a kormányt. Ellenzéki szempontból ez teljesen indokolt, — mondá Horváth Gyula. Hisz ez az ellenzék célja. De hogy e célú botrányok útján akarja elérni, az visszariasztó. Hogy előbb utczaí zavarokra bátorítja az ifjúságot és népet, azután látva, hogy ezzel célú nem ér, az utczaí jeleneteket bevigye az ország házába, az szégyen marad rájuk nézve örökre s egyuttal lerontja a nemzetben azt a kevés ragaszkodást is, melylyel ez irántokviseltetik.

Egészséges elmével megmagyarázhatatlan, hogy mit akar a függetlenségi párt azokkal az ízetlen, csapszékbe való élcezzel, szüntelen „Hoch“ kiáltásokkal, a legsértőbb közbeiktatásokkal? Hisz láthatja, hogy mennél féktlenebb az ő szenvedélye, annál rendíthetlenebb a kormány és pártja, mert jobban mint valaha érzi azt, hogy mi történne akkor az országban és országgal, ha ily elemek jutnának túlsúlyra és uralomra.

Bármint is hirdetik az ellenzék lapjai, hogy Tisza mennyire megtörtött e vita alatt, ország-világnak el kell ismernie, hogy soha Tisza nagyobb nem volt s talán nem is lehet, mint e vita alatt, midőn mint óriási tölgy dacol az idő viharával s legfeljebb csak szánakozólag rázhatja fejét s buslakodhatik a fölött, hogy azt a tekintélyt, melyet tizennégy éves uralma alatt a nemzetnek megszerzett, az ellenzék egy hónap alatt mennyire lerontja.

Jellemző különben, mint vélekednek a külföldi lapok ellenzékünk magatartásáról. Nincs egyetlen egy sem, melynek ne volna reá rosszaló szava, mindannyi elítéli azt.

órákban előbbi positiojukat — a vár előtti térséget, elfoglalják.

Csóri, már tekintve álmában viselt dolgait, sokkal szerencsésebb. Puk Mihály uramon fényes diadalt arat, nagy Czigányország felett ama bizonyos három szentség napja nyájas arcczal ragyog. Alattvalóinak van szép veres új nadrágja, melyen a folt ángliuszposztóból van varrva. Álmodja, hogy feleségét a két szép rajkóját a Maros vizében egy nagy czet, kimondhatatlan fájdalomra, elnyelte; de hamar megvigasztalódik, mert a ki adott tálat, azt is fog adni, a ki azt körülülje: újra megházasodik. Majd Raski nénével kártyát vett magának, ki a többek között jövendő neki gyémánt istállót, szép lovat, nyeret, aranykutat, ezüst válut s más észbolondító dolgokat. Elvezeteti magát — természetesen álmában — a fekete ember földalatti palotájába, hol a világosságot akkora gyémánt terjeszti, mint — hogy sokat ne mondjak — egy malomkő. A padlászgerenda ezüsből van, a házföldje aranyporból van kiverve s az ajtó mögé szemét gyanánt apró gyöngyszemek, mind igazi kalárisok, vannak összeszerve. S ez a sok kín s még több is, mind a Csórié lón, mert volt bátorsága a száját kitátni, melybe azonban sült galamb helyett egy menyőadta nagy lódarázs repült, mit hevenyében a vajda hősiesen le is nyelt. E vitéz tetteért aztán a jószívű fekete ember nemcsak a sok kínsel — adta oda Csörinek, hanem

helybe uzházhoz hordva vagy vidékre postán megküldve:

Egész évre 7 frt, fél évre 3 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény.

Minden egyes hirdetmény után külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyiltt-ter előre fizetendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Országgyűlés.

A képviselőház szombaton ujból igen izgatott ülésében folytatta a véderő-javaslat 24. és 25. szakaszának tárgyalását. Kiss Albert majdnem kizárólag Csáky miniszter német nyelv-rendeletével foglalkozott, melyet a középiskolai törvénybe ütközőnek s az által, hogy a német nyelvet a középiskola négy felsőbb osztályában németül tartandónak követeli, midőn a magyar nyelv és irodalom a nem magyar tannyelvű középiskoláknak 7. és 8-ik osztályaiban tanítatik magyarral, sérelmesnek s tehát visszavonandónak mondja. Szóba hozta az önképző körökre vonatkozó rendeletet is — és azzal végzi szavait, hogy a külön véleményt fogadja el.

Csáky Albin gr. miniszter a ház élénk figyelmétől kísérvé, kifejti, hogy a kérdéses rendelet a véderő-javaslatból okozati összefüggésben nincs; a törvény nyel nem ellenkezik s nem az összes felső. hanem csak a 7. és 8. osztályokra vonatkozik. Majd a külpolitikai helyzetre utalva, kiemeli a véderő fokozásának szükségét, mely fölött áll minden más érdeknek; mert ha valamely más állammal Európában, úgy bizonyynyal hazánknak áll érdekében biztonságának megvédése. Az ellenzék ekkor ismét minapi virtusaihoz tért vissza, hoch és egyéb szilaj közbeiktatásokkal zavarva a tárgyalást. Thaly egy közbeszólására azt válaszolta a miniszter, hogy Rákóczy korbéli őse, Csáky Mihály tábornok ma nem Thalyék, hanem a többség soraiban foglalna helyet. Zajos, lelkes tetszéssel fogadta e kijelentést a kormánypárt. Kiss Albert, szavait kimagyarázván s a minisztertől kapott felvilágosításokat köszönettel vévén, rendkívüli érdeklődés közt Horváth Gyula szolt, elmondva nézeteit a tárgyalás anyagáról higgadtan, de aztán az ellenzék felé fordulva elmondta azt is, hogy az ellenzék kormánybuktatási szándéka az ellenzék szempontjából jogos, de csak úgy és addig, ha és mig nem nyul oly eszközökhöz, melyek a parlament és szabadság romlására vezetnek. Szóló hivatkozik arra, hogy 17 év előtt helytelenítette Lónyay miniszterelnök inzultálását, ép úgy helyteleníti most az ellenzék erőszakos magatartását a miniszterelnökkel szemben. Az ellenzéknek természetesen nem volt türelme és lelki ereje, meghallgatni a kellemetlen igazságokat, zajongott és éktelenül tombolt.

Elnök Csátárt rendreutasítá és a 204. §. alkalmazásával fenyegeté. A zaj alig csillapult le, midőn Polónyi személyes kérdésben kért szót, mivel Horváth Gyula az egész ellenzék magatartását apostrophálta. Elnök megkérdé a házat, megengedi-e Polónynak,

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Arany János: „A nagy-ídoi cigányok.”

— Irodalmi tanulmány. —

(Az orsz. tanár-egyesület brassói fiókköre által rendezett felolvasóestélyen előadta Végh Mátyás.)

(Folytatás.)

A második ének az ostromló németek megszerzését s Csóri fényes álmának egy részét adja elő. Az üdvölvesek Puk Mihály uramat óvintézkedésekre serkentik; törzstiszteivel hadi tanácsot ület, a tábori ágy alól előszedett térképre hasalva, orraikat pápaszemmel felnyergelve kutatják, fürkészik, mi lehet az oka a várbeliek lövöldözésének. Találgatják, nem volna-e helyén visszafelelni vagy némienem alkalmas magaslatról elnémitani a vár összölövöldözésével azt a sok haszontalan, nyugtalanító puffogatást? A térképen meg is kapják a kívánt magaslatot, honnan a stratégiai auspiciumok a legkedvezőbbeknek ígérkeznek. Noha hamar lábra kel az egész sereg, titkon az éj ködében felkerekednek, azaz hogy akarnának felkerekedni, mert a kérdéses hegy sehol sincs; helyét a valóságban a Hernád mocsáros lapjai foglalják el, odavesz 20 ágyu közül 17, és számos municziós szekér a további használhatóságra való kilátás nélkül ott hagyatják. A német berühmte Gründlichnek csütörtököt mond; egymás leszáva, leszámarazva, a kora reggeli

azonfelül a hetven sátorolja atyafiságnak a magasztos célnak, a nagy Czigányország függetlenségének keresztülviteléhez teméntelen ruhát, fegyvert, lovat és puskaort bocsát rendelkezésre.

Egy világraszóló küzdelemnek szerencsés lefolyásához a szükséges requisitumok tehát mind megválnának — természetesen az álmok országában. A bátorság, erő, fenséges hazaszeretet és tűz (bár sokan azt mondják, hogy szalmatűz) sem hiányzik a népben. Tehát lehet előre menni. Előre, a végzetes fegyverletétel szomorú színteréig: Világos váráig. — Ha a politikai ábrándnak szövétneke volna, hogy bevilágítana egyszersmind a kétes jövőbe; ha az álmodott nagyság fénye nem kápráztatja vala úgy el a lélek szemeit . . .

De hagyjuk e reflexiókat! Mert könnyen elkéshe-tünk Czigányország függetlenségi harczának lefolyása szemléletétől.

Csóri nagy szónok volt, a hazaszeretet fenséges érzelmét gyönyörű szónoklatával a férfi és női keblekben egyaránt fel tudá ébreszteni; lőnek ez utóbbi nemből is igen sokan huszárok, kik férfiasan ülték meg a lovat. Kivált közülök Dundi asszony, Diridongó kedves oldalbordája, ki (mellesleg legyen mondva) Csóri kormos szívét hevesen érdekelte. A felfegyverkezett nép csak a vezér parancsát várja, hogy öldöklő sas-ként rohadjon a németekre. Azonban az a jelenet kö-

hogyan szóljon? Felállítás és ülve maradás után történt e fölött a szavazás; minthogy pedig a többség, mely Polónyi felszólalásának jogosultságát nem ismeri el, elnöki enuntiatió szerint nem volt nagy, elnök átengedé a szót Polónyinak, mi az ellenzéken nagy tetszést, a többség soraiban ellenmondásokat provokált. Polónyi azonban megköszönvén az elnök „pártatlanságát”, nem élt a megadott joggal.

Végül Apponyi gróf beszélt nagy hatással a szavaskozok ellen. Gajary határozati javaslatában nem látott semmi biztosítékot; a második évi szolgálatot, még ha teljesen biztosítva volna is a magyar nyelv, elhibázottnak, jogosulatlannak mondá, majd azt fejtegette régi törvényekre hivatkozva, hogy a nyelvkérdés nem tartozik a felségjogok közé. — Az ellenzék viharosan éljenzezte és tapsolta Apponyit s mikor elnök az ülést bezárta, az ifjusági karzatról is csak úgy hangzottak le az ellenzéki zajjal egybevegyülő ovatiók.

Az ülés után a két ellenzék tagjai közül sokan, bementek az elnöki szobába s ott Kaas Ivor báró mindkét ellenzék nevében köszönetet mondott az elnöknek pártatlanságáért, részrehajlatlanságáért, a melyért mindkét ellenzék ezennel és általa fejezi ki az elnöknek mély háláját és hódolatát. — Péchy Tamas elnök válaszában kijelenté, hogy a mikor ő az elnöki széken ül, akkor nem tartozik semmiféle párthoz, mert azok fölött állva, minden párt érdekében igyekszik megtartani a rendet s folytonos szem előtt tartásával a házszabályoknak, a viták folyását szabályozni. De hozzá teszi, hogy ha a pártok egymást meg nem becsülik, egymástól elvitatják a hazafiságot, akkor ebből az országból ország nem lesz. Mert a közügyek csak ott virágozhatnak, a hol a pártok kölcsönösen megbecsülik egymást s tisztelve az ellenvéleményt, higgadtan, nyugodtan tanácskoznak az ország ügyei fölött.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. márcz. 4.

Az osztrák képviselőházban szombaton folytatták a költségvetés tárgyalását. A vita legkiválóbb szónoka Herbst vezérszónok volt, a ki elítéli azt az eljárást, hogy minden áron szép költségvetést akarnak bemutatni. 1887-ben és 1888-ban a kamatteher 4.200.000 frttal szaporodott, a mihez még az ugynevesett ressortadósságok jöttek, úgy hogy el kell bámulnia az embernek, ha azt az állítást hallja, hogy „a deficit el van emésztve!” Magyarországon nem történtek ily szépitgetések a költségvetés összeállításánál; épp azért a magyar rente tetemesen javult is. Szóló így végzi szavait: Minden régi osztráknak, ki hazája sorsát szívén viseli, újra, meg újra az a kérdés tolul ajakára: Meddig fog ez még tartani?

Az olasz miniszterválság vége felé jár. A király értekezvén Crispivel, megbizta őt, hogy új kabinetet alakítson.

A pápa szomaaton fogadta a bibornokokat és főpapokat, kik megkoronáztatásának évfordulója és születés napja alkalmából szerencsekívánataikat kifejezték.

A franczta kamarának viharos ülése volt szombaton. a hazafias liga feloszlatásának tárgyalása alatt, melyet Laguerre képviselő provokált. A többség tetszéssel fogadta a miniszterelnöknek ez irányban tett

vetkezik, hogy t. i. az ilyenkor történni szokott érzékeny bucsuvétel helyett a viszontlátás örömein kellett átesnie Csórinak: Czethal-honból hazaállit a felesége két rajkójával, Jónással meg Dámvival. S ezekkel épen ilyenkor nem lehet ám egykönnyen végezni. Maga Arany is néhány strófát szentel e jelenet leírásának. (Lásd III. Ének 11. és következő versszak.)

E szorosan vett kebel-ügy elintézése után Juhgége bandájának Rakóci-marsa s lopótök-szárból készült 24 réztrombita gyönyörű harsonája mellett a derék sereg kiront a várból. A hatvan öreg ágyu borzasztó pusztítást visz véghez Puk uram seregében, hanem az ellen ágyuja sem alszik, öldöklő tüzzel felel vissza:

Ámbár a cigányság többször így kiáltott:

„Ne löj erre, bolond, ember van itt, látod!”

De az ellen nem tágit, a cigányság nyakra-főre veszi útját a vár felé. Csórinak azonban vesztettül kenetteljes beszédére, vagy tán arra az intézkedésére, hogy kösse be mindenki zsebkendővel a szemét, hogy az ágyuk villámlása vagy füstje ne sértse, a cigányság vak veréb módjára tör a már diadalmas ellen seregére. Maga Csóri kilenczet vág le. Gyűgyü Burgonyával, Toportyán Zellerrel, Harisnya Mócsinggal, Hubli Kanálossal, Vigyori Salavárral szálltak egymással viadalra.

(Folytatása következik.)

nyilatkozatát és 348 szavazattal 220 ellenében elfogadta a napirendet, mely szerint bizik a kormány erélyében, hogy tiszteletet fog tudni szerezni a törvényeknek.

Az angol al-óház szombati ülésén a választfőirat tárgyalása folyamán 339 szavazattal 260 ellenében elvetette Morley indítványát, mely élesen elítélte Irország mostani kormányzatát és oly rendszabályokat követelt, melyek az ir népet kielégítenék és létrehoznák Nagy-Británia és Irország igazi egyesülését. Az ellenzék Parnellt nagy ovatióban részesíté: midőn ugyanis Parnell szót emelt, az ellenzék tagjai mindnyájan felállottak helyeikről és lelkesült kiáltásokkal üdvözölték.

Oroszország belgrádi diplomatiái képviseletét, mely miniszterresidensi ranggal birt, követséggé akarja fölemelni. Egyidejűleg a csetinjei állás is rendkívüli követtel és meghatalmazott miniszterrel töltetik be.

Mijatovics szerb külügyminiszter a porta legutóbbi, a szerb-bolgár kereskedelmi tárgyalások által előidézett reclamációjára, az utóbbit a felől biztosítá, hogy a szerb kormány távol áll attól, hogy a szultánnak Bulgáriára vonatkozó souverain jogait félre ismerje, vagy ne tartsa tiszteletben és Szerbia csak azon óhajt táplálja, hogy a bolgár kormánnyal ideiglenes kereskedelmi egyezményt kössön.

Helyi érdekű vasut.

A »Brassó« 26. s 27. számaiban röviden s általánosságban le volt írva a Brassóban legközelebb megtartott vasuti közigazgatási bejárás; de szerintem az érdekelt közönség teljes tájékoztatásul azon közlemény nem lehetett elegendő, miért is szükségesnek tartom a részleteket is, a következőkben felsorolni.

E szerint a Brassó-zernesti 27 kilométer hosszú helyi érdekű vasut az államvasutak brassói pályaudvarából kiindulva a városi marhavásárig az államvasutak mellett fut, de itt balra térve a Földvár, Vidombákra és Keresztényfalvára vezető utakat átszelve, az utóbbinak jobboldalán (s nem pedig mint az előbbi cikkben említve volt: az uton magán) vagyis inkább szorosan mellette vezetettik Keresztényfalvára, oly módon, hogy a község keleti oldalán a téglagyárak mellett el s a Czell-féle gyártelepen keresztül megy. Keresztényfalván tul a vasut jobbra tér s a megyei utat átszelve, Rozsnyónak tart; végre e községet is elhagyva, egészen Ó-Tohán felé veszi irányát s többnyire a Rozsnyóról Zernestre vezető magánut mellett haladva, jut utóbb említett községbe.

A tervezett s megállapított állomások következők.

Először is a brassói állomás úgy a zernesti, mint a háromszéki vonalra nézve közös a magy. államvasut pályaudvarával. Ezután Zernest felé Brassó Ber'alan-nak nevezett első állomás az ó-brassói hosszú-utal szemben a két államut közé esik; továbbá a keresztényfalvi állomás a Czell-féle gyártelepen tul a község keleti oldalán, végre a rozsnyói a község nyugati szélén a Törösvár felé vezető ut mellé helyezettnek, mind a három tehát közvetlen az illető helységek közelébe jut. A mi a jelzett vonal észszerűségét illeti, annak rövidsége a célba vett állomások közelsége és könnyű hozzáférhetősége tekintetében nem emelhető kifogás.

A Brassó-háromszéki, vagy Brassó-Szentgyörgy-Kézdí-Vásárhelyi második vonal hossza Brassó megyében 16, s Háromszék megyében 60 kilométerre tehető.

Ez, mit fennebb is említém: szintén brassói pályaudvarból kiindulva, előbb az államut baloldalán menve, azután mintegy 3 $\frac{1}{2}$ kilométert haladva, az utat átmetszi s szorosan annak jobb oldalán vezetnek, egészen a sz.-hermányi csárdán tul, körülbelül a 11 kilométerig, hol azután egészen jobbra Prázmár felé fordul. Végre innen a Feketevizzen keresztül Háromszék vármegye határának és Uzonnak tart.

Utközben a sz.-hermányi megállóhely a községgel illetőleg a csárdával szemben, a prázmári rendes állomás pedig a község éjszak-nyugati oldalán, a Feketeviz felé vezető mezei való uttal találkozásánál, mintegy 2 $\frac{1}{2}$ kilométer távolságban a község közepétől helyeztetnék el.

Minthogy a vasut Sz.-Hermány és Prázmár községek tekintetbevételével egyenesebben már alig vezethető, s az állomások is könnyen hozzáférhetők, e tekintetben a tervezet kifogás alá nem volna vehető, de a vasut itt is oly közel vagyis inkább szorosan állami ut mellé céloztatik építtetni, hogy e miatt az utnak okvetetlen hiányt kellene szenvednie, annál is inkább, mivel az országszerte ismert óriási hófúvatazok Brassó és a szász-hermányi csárda között — mintegy 8 kilométer hosszúságban — a vasuti töltés által tetemesen fokoztatnának.

Megjegyzésre méltó e vonalnál még, hogy Prázmár község képviselői a pályaudvarok helyére nézve

nem érfettek egyet a tervvel, hanem azt kívánták s vétették fel a jegyzőkönyvbe, hogy az állomás közelebb a község délnyugati oldalán egyik utczája irányába, avagy pedig, ha ez lehetséges nem lenne, inkább még távolabb a Feketeviz patakánál úgy is az állami ut mellett építtessék fel; mivel ez esetben földjeik, s főképp legelőjük jobban megkíméltetnék, mintha azok a tervezet szerint keresztül metszetenének.

(Vége következik.)

Egyletek s társulatok.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmánya t. tagjaihoz. A kolozsvári Emke-bál bizottságának alább következő átiratát van szerencsénk ez uton a t. tagok becses tudomására hozni:

Mélyen tisztelt Elnökség!

Van szerencsénk tisztelettel közölni, hogy az Emke Kolozsvár városi női és férfi választmánya márczius 12-én a kolozsvári nemzeti színházban zártkörű bált rendez.

E bálunk egyik fő célja egyúvé hozni Kolozsvár falai között az Emke lobogója alatt nemcsak a városunk, hanem a vidék uri közönségét is.

A rendezőség oda törekszik, hogy a résztvevő közönség az adóztatástól a lehetőségig megkíméltessék s a mellett a bál szép és kedélyes legyen, törekvése lévén a választmányoknak az, hogy e bál állandósuljon és minden évben kellemes találkozóra nyujtson alkalmat Kolozsvár és a vidék uri osztályának.

Midőn e bálra az egyesület t. tagjait tisztelettel meghívjuk, kérjük jelen meghívásunkat a t. tagokkal közölni, illetve helyiségében megtekintésül kitenni.

özv. Gróf Teleki Domokosné.
nő választmányi elnök, mint a bál elnöke.

Kruszko István,
a két választmány titkára, biz. jegyző.

Midőn ezen meghívást a t. tagok b. figyelmébe ajánlanók, megjegyezzük, hogy a kinek meghívóra, illetve belépti jegyre volna szüksége, sziveskedjék alulírt titkárhoz fordulni.

Brassó, 1889. márcz. 3-án.

Szterényi József
titkár.

Koós Ferencz,
elnök.

A kath. zeneegylet estélye.

— Jaschik koncert. —

Élvezetes és hosszú időre feledhetetlen estélyt szerzett a brassói róm kath. egyházi énekhar szombaton a Nr. 1. nagy termében a Jaschik Gyula karnagy vezetése mellett rendezett tréfás dal-, zene és táncestélylyel.

Az ügyesen összeállított műsorozatot nagy élvezettel hallgatta a termet zsufoltig betöltött diszes közönség, melynek soraiban városunk intelligenciájának mindenik osztálya vallás és nemzetségre való tekintet nélkül képviselve volt.

A műsor első pontjául a karnövendékek bámulatos szabatossággal magyar népdalokat énekeltek, majd Kücken F. „A vadász” és Kerner J. „Szép az élet” című énekszerzeményét adták elő. A festői jelmezekbe öltöztetett szép éneklő angyalokat szünni nem akaró tapsokkal jutalmazta a közönség.

Utána ugyancsak a női kar Jaschik „Farsangi öröm-ét, egy tréfás polkát énekelte castagnette, dob, triangulum és a szerző zongorakisérével, melyet ismét lelkes tapsok és kikívások követtek.

Következett Huber K. „Magyar ábránd” hegedűsola, előadva dr. Vajna Gáborné urnő által oly precizitással, mely gyakorlott művésznek is becsülete válnék.

Majd a kicsike, zseniális tehetségű Kraus Miczi szavalta el Uhland „Des Sängers Fluch” című költeményét. Hallva ezt a meglehetősen hosszú, megrázó drámai erőt magában rejtő verset olyan virtuozitással azzal a picziny ajakkal elszavalni, alig hittünk szemünknek, mikor azt a kis 8—10 éves leánykát látuk magunk előtt. Frise „Gute Nacht”-ját, mely még egy kitűnő mimikájú színesz tehetségét is próbára teszi, szintén kitűnően adta elő a kis Miczi, hogy a publikumot a csodálat és ámulatnak zajos s folyton meg-megújuló tapsokkal adott kifejezést.

Azután Rosenkranz Mariska k. a. Lányitól néhány népdalt énekelt el.

Utána Langer Dora k. a. és Biró Sándor ur adták elő Kippel „A szerelem története” című kettős dalát. Langer k. a. kitűnően iskolázott, szép, kellemes csengésű hangja nem szorul dicséretre. Biró S. ur is megállta helyét.

A program legélvezetesebb és legérdekesebb része Haydn symphoniája volt, melynek előadásában minden zeneinstrumentumnak jutott része. Zongora, harmonium, hegedű, gordonka, trombita, dob, kakuk, füllemile, fűrj, triangulum és csengettyű hangjai vegyültek össze egy khorusha. Valóban jól esett a fülnek

ez a tarka hangverseny melyet olyan összevágóan, szabatosan adott elő az apró-cseprő művészekből álló zenekar, hogy a közönség elragadtatásában nem tudott betelni a tetszésnyilatkozatokkal. Mondanom sem kell, hogy ismételni kellett a darabot, a miben a kis-sziny szereplőknek aztán nagy gyönyörűségük telt; legalább örömtől kigyulladt piros arczáskáikról és csillogó szemekből úgy lehetett kiolvasni.

Utána Binder Jenő ur kellemes csengésű, hatalmas bariton hangját volt szerencsénk hallgatni, a ki Schuberttől énekelt két dalt azzal a viharral keltő, varázserejű hatással, mely Binder ur minden föllépésének elmaradhatatlan következménye.

A műsor 9. pontja változást szenvedett, a meny-nyiben a távollevő Bányai Mariska helyett Gődri Anna k. a. szavalta el igen jól és szépen Ábrányi Emil „A magyar nyelv” című lendületes versét. A kapott, du-san kiérdemelt zajos tapsok és éljenzések úgy őt, mint a jeles költőt illették.

Majd Abt F. „A vízi rózsza”-ját és Alan F. „A dal dicsőítését”, mely utóbbinak a szövege Barácsi Sandort dicséri, énekelte el a vegyeskar.

Végül a katonai zenekar játszotta el Kraus A. egy szép szerzeményét, mire a műsor ki volt merítve éjféltkor s a tánczra vágyó fiatalság sietett Terpsichorénak áldozni, melyben aztán kijutott neki kiváló-gy-kiviradtig. Az első négyest 80—90 pár tánczolta.

A hangverseny az egyházi énekpróba-nál használandó „Harmonium” javára tartatott. A szép erkölcsi és anyagi siker oroszán része természetesen Jaschik Gyula karmestert e fáradságtól, kitartó munkásságtól, jeles zeneművészségét illeti, ki a szombati rendkívül sikerült estélyvel újból tanúbizonyságát szolgáltatva kiváló tehetségeinek és eredménydás működésének.

Küküllőmegye rovata.

Dicső-Szentmárton, 1889. febr. 11.

— Iparos bál. —

Szegény és közbecsülésben álló iparosaink e hó 2-án, szombaton, a kellemetlen idő daczára is igen látogatott bált rendeztek betegsegélyező alapjuk javára.

A hasznost a széppel és gyönyörködtetővel párosítani akarván, a tánczvigalmat megelőzte derék iparosainkból alakult s Török Vilmos kir. járásbíró-sági hivatalnok által vezetett dalkör összevágó dalai és Szabó Sándor, kir. adóhivatali gyakorló érzésteljes szavalata. A szépszámu közönség minden egyes darabot lelkesülten megtapsolt.

Kivánjuk, hogy iparosaink kezét-kézbe téve, lankadatlanul munkálkodjanak szépczélú tervük kivivitelében; a művelődés és egymás segélyezésének nagy kérdéseiben!

A programm lejártával kezdetét vette a táncz, mely ifjui tüzzel csaknem kivilágos-kiviradtig tartotta magát fesztelen, családias egyszerűséggel és jó kedvvel.

Igen jól esett iparosaink ezen estélyén ott látnunk vármegyénk derék alispánjának szeretetreméltó ne-jét, ki nem mulaszt el egy alkalmat sem, hogy megjelenésével ilyen összejöveteleknek erkölcsi értékét is emelje.

Elismerésünkkel adózunk az itt helyi honoráczi-or osztálynak is, hogy oly szép számban tisztelte meg iparosainkat s nagy erkölcsi értékkel bír arra, hogy Dicső-Szentmártonban, mint a vármegye középpontján, idővel egy erős iparos osztály verjen gyökeret, mely által fejlődjék egy józan gondolkodású polgári elem és emelkedjék a közvagyonosodás.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük, méltóztatassanak előfizetési díjaikat mielőbb beküldeni. — A kiadóhivatal.

Személyi hírek. Gróf Bethlen András ur, Brassó és Szebenmegyék főispánja, vasárnap reggel N.-Szebenből Brassóba érkezett és néhány napig itt marad. Lipthay István kereskedelmi miniszteri tanácsos és Jamniczky Jenő min. titkár urak vasárnap és hétfőn városunkban időztek s kedden reggel Fogarasra utaztak.

Márcz. 15. A brassómegyei márczius 15-iki bizottság t. tagjai kéretnek, sziveskedjenek kedden, f. hó 5-én este 6 órakor a kaszinóban tartandó ülésre megjelenni.

Felolvasás. A tanári kör vasárnap délutáni felolvasása nem volt nagyon látogatott. A felolvasó asztalt Szontagh Gusztáv főreáliskolai tanár foglalta el, ki a levegőről igen érdekes kísérleti előadást tartott a jelenvoltak nagy érdeklődése mellett. Először volt most alkalmunk hallani nyilvános előadáson Szontagh urat, a ki nagyon kellemes és kitűnő előadónak bizonyult, úgy hogy hallgatói mind nagy elismeréssel emlékeztek meg róla.

Megyei ügyek. Brassómege közigazgatási bizottsága szerdán d. e. rendkívüli ülést tart.

Dalestély. A brassói magyar dalárda — mint említettük — f. hó 9-én, szombaton este dalestélyt tart a Nr. I. nagytermében. A műsor következő: — 1) „Magyar királyi induló” Huber Károlytól. — 2) „Az ifjú vágya” Schuberttől és „Esti csend” Abt-tól, előadja a férfikar. — 3) Scherzo Chopintól zongorán előadja (Geöcze Sarolta k. a. — 4) „Tavaszi dal” Schmidt-től, előadja a női kar. — 5) „A magyarok istene” Hulbaytól, előadja egy férfinegyes. — 6) „Fuvola-solo”, előadja Weidner Richard. — 7) „Egyveleg” Dománffytól, előadja a vegyes kar. Az élvezetesnek ígérkező estélyen ajánljuk a t. közönség jóakaró figyelmébe.

Az országos szemgyógyintézet márczius 1-én ismét megnyílt. Az intézet jelenleg új helyiségben, szemben a szinlő házzal, van elhelyezve.

Jurista-bál. Méltó befejezése volt az idei farsangnak a tegnapi jurista bál. Oly fényes volt és oly díszes társaság gyűlt egybe, minő Brassóban évtizedek óta nem volt. A vigadó terme teljesen megtelt városunk mindhárom nemzetiségű intelligenciájával, oly társaság, minő Brassóban a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. És a hölgykoszoru, az valami fenséges volt, akár az arczok, akár a toillettek szépségét tekintjük. A bál bevált volna Budapestre is élite-bálnak, oly fényes volt. Sajnáljuk, hogy mai számunkban technikai okok miatt nem adhatjuk a részletes tudósítást, — mert a bál lapzártá után tartott, — de azért már ma is gratulálunk a rendezőségnek a fényes sikerhez. Jövő számunkban részletesen.

Tűz volt tegnap éjjel. Éjféltkor félreverték a harangot, a tűzoltók kivonultak, de hogy hol volt, azt eddig még nem tudhattuk meg.

A brassói százsférfidalegylet holnap hamvazó-szerdán Brandner és Frank karnagyok vezetése alatt farsangi, tréfás dalestélyt rendez, mely az előttünk fekvő műsor után igen vignak és élvezetesnek ígérkezik. A műsor első része 7, a könnyed zenei muzsának legkülönfélébb termékeiből áll; a második részben egy kétfelvonásos operette fog előadatni. Azelőad ás ugyanazon műsorról csütörtökön ismételtetik. Jegyek előzetesen Zeidner könyvkereskedésében kaphatók.

Hangverseny. Ritka műelvezetet szerzett Popovics D. ur. a bukaresti operának jeles énekesé vasárnap délután rendezett hangversenyével. A választékosan s a zene legkülönfélébb fajait felölő műsor bő alkalmat nyújtott a hangversenyzőnek, hogy hangját és változatos kifejezésre képes előadását érvényesítse. — Hallottunk egy-egy áriát Haendel „Messias” és Mendelssohn cz. oratoriumából, Stradellából a templomi áriát, Schubertnek örökszép „Der Wanderer” cz. dalát, Tostinak édeskés „Vorei moire” című dalát, Meyerbeernek az „Afrikai nő” operájából a balladát, és végül részint román mű-, részint népdalokat. — Popovic ur hangja kellemes s tömör baryton. Különösen érczesen hangzik mélyebb registere; közép és felső hangjai a mezza voce igazán művészi kezeléssel simák és rokonszenvesek. Hangjának iskolázottsága, az éneklendő darab szellemébe ható művészi felfogása és előadása, mely csak néha-néha lesz véleményünk szerint szükségtelenül édeskés, zajos tapsokra, ragadtak a nagyszámu közönséget. E hangversenyen szerepelt még Brennerberg K. kisasszony, ki gordonkán Goltermantól játszott biztosan és tisztán egy Adagiót és Krause ur Moskovskitól és Eberhardtól játszván egy-egy értéktelen, sőt izléstelen apróságot. Szinte sajnáltuk, hogy művészetét ilyen haszontalanságokra pazarolja. Az összes előadott darabokat Frank L. ur kísérté a tőle már megszokott gondnal és kifogástalansággal. A ritka élvezetet nyújtó hangversenynek igen számos, a termet csaknem egészen lefoglaló közönsége volt. (M.)

Miniszter-hadnagy. A német „Militär-Wochenblatt” jelenti, hogy Bismarck Herbert gróf az alezredesi ez Bismarck Vilmos gróf, s Guszler miniszter az őrnagyi rangot kaptak, egyuttal közli azt is, hogy a császár Scholz pénzügyminiszternek, ki eddig őrmester volt a landwehnról, a hadnagyi rangot adományozza.

Battenberg Sándor hercegről, a ki eddig, mint a 6. dragonos-ezred nem tényleges másod-ezredese szerepelt hadseregünkben, a „P. Ll.” egy bécsi távirata azt tudatja, hogy valószínűleg ki fogják nevezni valamelyik Galicziában állomásozó huszázred parancsnokává.

Hány könyvtár [van Ausztria-Magyarországon? Egy angol bibliográfiai folyóirat összeállítása szerint az összes európai államok közül Ausztria-Magyarországnak van legtöbb nagy könyvtára. Számuk, 577; a kötetek száma 5.475.000, úgy hogy a lakosságra fejtenként 25 könyv esik, holott Olaszországban 16, Franciaországban 12, Német- s Angolországban csak 11, Oroszországban pedig csak 1. Budapesti Könyvtár

úgy a könyvek, mint a kéziratok számát tekintve, igen tekintélyes helyet foglalnak el a többi világvárosok sorában.

T á v i r a t o k.

Bupapest, márcz. 5. (A „Brassó” eredeti távirata.) A képviselőház tegnapi ülésén Csáky miniszter felvilágosítást ad önképzőköri rendeletére vonatkozólag, ezután áttérnek a véderő-javaslatra. Ziskay alapos beszédében kifejté, hogy nincs oly törvényünk, mely a tisztai vizsga nyelvét s a szolgálatot tüzetesen körülírná. Helfy főleg azt fejtegeti, hogy a nyelvkérdés nem felségjog. Fejérváry kimagyarázza Helfy tévedéseit és tetszés közt feltünteti a különbségeket nyelvi tekintetben az eddigi állapot és a határozati javaslat által előidézendő állapot közt. Végül Apponyi ellen fordul s nagy hatással kijelenti, hogy Apponyi kockáztatja a harczképességet a nyelvi tekintetek miatt. — Apponyi legujabb időben három katonai javaslatot nem szavazott meg és az utóbbi hetekben a szenvedélyek nem csapkodnak vala oly magasra, ha Apponyi nem üszköt dob. Apponyi és Bolgár felszólalnak helyreigazítás címén. Szentiványi a miniszterelnököt megtámadja; szóba hozva a szombati ülést, állítá, hogy a kormánypártiak, köztük Tisza István az elnököt ököllel fenyegették. Elnök megjegyzi, hogy nem látta a fenyegetést. Tisza István kijelenti, hogy nem fenyegetett, Szentiványinak bizonyára káprázott a szeme.

Közigazdaság.

Bejelentési izek a regale megváltásához. Az 1888. évi XXXVI. t.-czikk 13. §-ának első bekezdése értelmében az italmérési jog megváltására nézve elkerülhetlenül szükséges bejelentések megkönnyítése céljából a m. kir. pénzügyminiszterium nyomtatott bejelentési izeket készítettett, melyek a bejelentéshez szükséges összes tudnivalókat tartalmazzák és melyek minden adóhivatalnál darabonként 2 krajczért kaphatók. Megjegyeztetik azonban, hogy ezen bejelentési izek nem kötelezők; akár a jelzett nyomtatott iven, akár más iven, de írásban tétetik a bejentes, az egyenlő joghatállyal bír.

*

Szállítás. A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut igazgatósága az 1890, 1891 és 1892 években szükséges felépitményi tölgyfák — szélső- és közbelső tölgytalpfák, valamint tölgy váltótalpfák (külön fák) — szállításának biztosítása céljából folyó évi márczius hó 20-ára ajánlati tárgyalást tűzött ki. A hirdetmény, valamint a különleges feltételek a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekintheők.

A trágyázás vagy a földnek időnkénti javítása.

A növénynek csak úgy van teste, mint az embernek és más állatoknak. A két teste között csak az a különbség, hogy amaz növényi test, emez állati. Mind a kétféle testnek meg van a maga természetéhez alkalmazott élete, mely mig benne van, addig, valamiut az állat élő, úgy a növény is élő növény.

Hogy a növényi rész magát kiképezhesse és fentarthassa, csak úgy táplálékra van szüksége, mint az állati testnek, azon különbséggel, hogy az állat számára eszi kész táplálékát és gyomrábaa meg beleiben emésztli azt fel, a növények pedig gyökereikkel felszívják gyomruk helyett a földről a kész tápszert és leveleik által lélegzenek, vagyis magukba szívják a levegőt, azután annak azon részét, mely az állatok által kileheltetett szerveikben felhasználván, az állatoknak valóbb, tisztább, másik létrészét ismét mintegy kilehelik, vagyis leveleiken bocsátják a légkörbe. Minél alkalmasabb mennyiségben veheti a növény magához a szükséges táplálékot, annál tökéletesebben képezheti ki magát.

Igy a növények a magok merőbb táplálékát leginkább gyökereik által veszik fel a földből. Innen van, hogy a jó földben, mely elegendő táplálékkal bír, jobban tenyésznek a növények, mint a hol a tápláltatásra szükséges anyagok hiányzanak, azért mondjuk, hogy egyik föld jó termő, másik sovány.

De táplálkoznak a növények, mint mondók, felső szinök, különösen leveleik által a levegőből is; a növények leveleit úgy kell tekinteni tehát, mint az állatoknál a tüdőt.

Vannak oly földek, melyeket a természet annyira megáldott növény-tápanyagokkal, vagy termőerővel, hogy 40 évig is képesek a tenyészetet elősegíteni. De vannak és aránytalanul nagyobb részben olyanok, melyeken ezt elő kell mozdítani. I. Minél több szőlő terem a föld olyan növényeket,

melyek róla elhordatnak, annál hamarabb elveszti az ő kövérségét, termő erejét mely a növény tápképződése által felemésztetik. Sőt termésök eső és elárolgás által is változik a föld tulajdonsága. Az eső kivált a mész tartalmat kimoshatja. A televénnyel együtt a növények valamelyik vegyreszt is felemésztetik; s így a jó keverékű kövér föld is, némelyik előbb, másik utóbb, elváltozhatik idő múltán rossz keverékű soványra, így a növények tenyésztésére kedvező jó tulajdonságait elveszítheti.

Az elsoványodott földeket ugyan új termékenységre lehet hozni pihentetés által, mert a pihenés alatt a különféle gaz, melyet a föld terem, nem hordatván el arról, annak kövértetésére szolgál, azonfelül a levegőből is sok táplálékot von magához a föld.

Innen van az, hogy ha pihenésre hagyott földet ugaroljuk, annál jobban, és annál hamarabb visszanyeri az elvesztett kövérség egy részét, de hogy igazán tartósan megkövéredjék a föld, sok ideig kellene azt pihentetni.

Az ilyen pihentetés mindég veszteség; mert a hány esztendőben pihentetjük a földet, úgy annyi évben nem veszik hasznát. Azért soha sem lehet hagyni a parlagon hagyást, mert föld elvesztett erejét trágyázás által sokkal hamarabb, és még jobban vissza lehet pótolni, mint a pihentetés által.

Nem fárad el a föld soha, és mi ne fáradjunk azt jól művelni, és illendőleg trágyázni. A trágyázat által lehet azt egyedül elérni, hogy a föld ne csak erejét ne veszítse, sőt azt szaporítván minden esztendőben, hasznát hajtson. Innen világos, hogy a jó gazdálkodásnak alapja trágya és trágyázás. A jó gazda embernek legbiztosabb aranybányája a trágyagödör. (Folytatása következik.)

Brassói vasutforgalom.

I. Érkezés Brassóba.

1) Budapest felől.

Személyvonat délelőtt 9 óra 46 perczkor.

Vegyesvonat este 9 óra 52 perczkor.

2) Bukarest felől.
Vegyesvonat délután 2 óra 32 perczkor.

II. Indulás Brassóból.

1) Budapest felé.

Személyvonat este 7 óra 10 perczkor.

Vegyesvonat reggel 4 óra 10 perczkor.

2) Bukarest felé.

Vegyesvonat délután 1 óra 55 perczkor.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1889. márczius hó 3-én.

Román papírpénz a 20 frankos	9.32 vétel	9.35 eladás.
ezüstpénz a 20	9.25	9.30
Napoleon'or (aranypénz)	9.57	9.60
Török lira	10.83	10.86
Arany	5.64	5.66
Orosz papírrubel	126—	127—

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Segesvár.)

Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMEÉNYEK.

Ad. 11375.—1889 telekkvi számhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy *Lebu Juon s neje* végrehajtónak *Loga György s neje Farnika Mária* végrehajtást szenvedők elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Brassó város határán fekvő, a brassói 2420. számú telekjegyzőkönyvben A + a. foglalt 3147. hr. számú ingatlanokra 375 frt, a 3173^a és 3173^b hr. sz. ingatlanra 146 frt összesen 440 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1889. évi márczius hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor ezen kir. törvényszék tllkvi hatóságának irodájában megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi törv.-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1888. decz. hó 13-án.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
Kovács Károly,
egyes bíró.

(110) 1-1

Szám 1037.—1889.

Hirdetmény.

Lemondás által üresedésbe jött nagysinki körorvosi állásra, melyhez Nagysink mezőváros és 12 község tartozik, ezennel pályázat hirdetik, és felhivatnak a pályázni kívánók, hogy az 1886. évi XXII. törv. cikk 74. §-a értelmében szerkesztett pályázati kérvényeiket, melyekben a nyelvkebeli jártassága is kitüntetve legyen, — folyó évi márczius hó 20-áig az alólírtak benyujtsák.

A városi sörcsarnokban

(Nagy-utca)

több raktár, valamint egy kis **utcai lakás** a Nagy-utca felé, állva két szobából, — melyek **bolthelyiségnek** is átalakíthatók, — kiadó. Tudakozódhatni **Jekel Vilmos** bérőnél a sörcsarnokban, vagy az irodában, hátul az udvaron.

✦ Borárulás nagyban és kicsinyben. ✦

Literes üvegekben:

Legfinomabb Rajnai Riesling	50 kr.
Villányi vörös bor	45 „
Finom Traminer	40 „
Vízhez való bor	18 „

Vidékre nagyban 6 krral olcsóbb.

Az üvegekért 8 kr. vétetik és fizettetik.

PAPP FERENCZ-nél.

Iskolákban, Brassóban, Nagy-utca 504. szám alatt.

Ezen állással a rendes látogatási díjakon kívül 500 frt évi fizetés van összekötve.

Szent-Ágotha, 1889. február 26.

A járási főszolgabíró:
Schaser.

108) 1-2

Szám 2091.—1889.

Pályázati hirdetmény.

A bolya-berethalmi járási orvosi állásra, melylyel 400 frt évi fizetés, 100 frt utazási átalány van összekötve, — Medgyes rendezett tanácsu város székhelylyel — ezennel pályázatot nyitok, s felhivom azokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. törv.-cikk 9. §-a értelmében felszerelt szabályszerű folyamodványukat folyó évi márczius hó 26-áig hozzám annál inkább adják be, mert a később érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Segesvár, 1889. február 26-án.

Nagy-Küküllő megye alispánja:
Szoboszlai.

(109) 1-3

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetében lehet megismerni és ez okból jönnék Richter kiadó intézetéhez a legszívesebben köszönő iratok „A betegbarát” című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerencsésen meggyógyultak hozzányomatott értesítései bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hűszéves tapasztalat eredményei vannak letéve megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címezzze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

(99) 2-2

PSEPHOFER J.

(11) 0 12

gyógyszertára Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacscok,

ezelőtt »egyetemes labdacscok«, mely nevet tegség létezik, melyben ezen labdacscok csodálatos hatásukat nem mutatták volna ki. A legmakacsabb esetekben, hol más orvosság hiában alkalmaztatott, ezen labdacscok által teljes gyógyulás éretett el.

Egy doboz 15 labdacscsal 21 kr., 6 doboz tartalmazó tekercs 1 frt 5 kr.; bérmentetlen utánvétellel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentve 1 tekercs labdacsc 1 frt 25 kr., — 2 tekercs 2 frt 30 kr., — 3 tekercs 3 frt 35 kr., — 4 tekercs 4 frt 40 kr., — 5 tekercs 5 frt 20 kr., — 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.)

Valódiak csak azon pilulák, melyek utalvány a „J. Pserhofer“ névjegygyel van ellátva, s melyeknél minden dobozon ugyane névjegy vörös színben olvasható.

Számtalan irat érkezik, melyekben a fogyasztók a legkülönbözőbb betegségekből való felgyógyulásukért köszönetet mondanak. Mindenki, ki egyszer kísérletet tett e szerrel, azokat tovább ajánlja.

A sok közül álljon itt egy néhány:

Schlierbach, 1888. febr. 17.

Tisztelt ur! Alólírott kéri, sziveskedjék ismét küldeni 4 tekercscsal az ön valóban igen hasznos és kitűnő vértisztító labdacsciból. Mély tisztelettel

Neureiter Ignác, gyak. orvos.

Gotschdorf, 1886. okt. 8.

Kérem, sziveskedjék nekem az ön általános vértisztító piluláiból egy hat dobozt tartalmazó tekercset küldeni. Csak az ön csodálatos piluláinak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem 5 éven át kínozott — megszabadultam. De nálam e pilulák ezennél többé kifogni nem fognak, s ezennel önnek legforróbb köszönetet mondok. Legmélyebb tisztelettel (Osztrák-Szilézia, Kohlbach mellett, Gotschdorf)

Zwickl Anna.

Bécs-Ujhely, 1887. decz. 9.

Tekintetes ur! Legforróbb hálát mondok önnek 60 éves nagynéném nevében; öt évig nyomorgott ő avult gyomor-katharrusban és vízkórban. Az élet már csak kín volt neki s halál martalékának hitte magát. Véletlenül kezébe jutott egy doboz az ön kitűnő piluláiból, s azoknak hosszabb időn át való használata után ki volt gyógyulva.

Mély tisztelettel Weinztel J.

Mitterinzersdorf, 1886. jan. 10.

Igen tisztelt ur! Sziveskedjék nekem posta fordultával az ön kitűnő vértisztító piluláiból

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-tól, évek óta

elismerve mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. Egy téglyi ára 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny levelű útifű-nedv, általános ismertetőnő házi-szer a hurut, rekedtség és görcsös köhögés stb. ellen. Egy palack ára 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer köszvényes és csúszos bajokban, tagszakadás, hátgerinczbaj, ischias, migraine, ideges fog és fejfájás, fülzúgás ellen. 1 frt 20 kr.

Lábizzadás elleni por, eltávolítja a lábizzadást s a kellemetlen szagot. Jókarban tartja a lábbelit és ártalmatlan szernek bizonyult. 1 doboz 50 kr., bérmentve 75 kr.

Élet-essencia, »Prágai cseppek« megromlás és mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő házi-szer. Egy üvegcse 22 kr.

Golyva-balzsam, Biztos szer a golyva és ellen. — Egy üvegcse ára 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Mindezen készítményeken kívül, mindenféle bel- és külföldi gyógykülönlegességek találhatók, a melyek Ausztria-Magyarország hírlapjaiban közöltetnek, és az esetleg raktáron nem levők kívánatra azonnal, pontosan és olcsón beszereztetnek.

A pénz előleges beküldésével a postaköltség kevesebbe kerül, mint utánvétellel. Postai megrendelések a leggyorsabban teljesíttetnek, a pénz előleges beküldése ellenében, vagy pedig nagyobb megrendelések utánvétellel mellett is.

A fenn jelzett különlegességek legtöbbje kapható Budapesten is Török József ur gyógyszertárában, Király-utca 12. sz. a.

Fiaker-por, hurut, rekedtség, köhögés stb ellen. Egy dobozzal 35 kr., — bérmentes küldéssel 60 kr.

Tannochinin-pomádé, Pserhofer J.-tól, évek óta orvosok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve. Egy csinosan kiállított nagy szelencze ára 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól, ütés, és szurási sebekre s mindenféle mérges daganatokra, idült és időnként megújuló lábszekre, pokolvarra gyuladással, fájdalmas daganatokra, gyuladással emlékre, elfagyott és köszvényes tagokra s hasonló bajokra ajánlatos. Egy téglyi 50 kr., bérmentve 75 kr.

Szemviz, dr. Romershausen-től a látókészítésére. Egy üveg 2 frt 50 kr. fél üveg 1.50

Angol csodabalzam, egy üveggel 12 kr., — tizenkét üveggel 1 forint 20 kr.

Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő házi-szer a megzavart emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs és gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Kitűnő borok!

Magyar és erdélyi